

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Viridarivm Sanctorvm

Ex Menæis Græcorum lectum, translatu[m] et Annotationib. similibusq[ue]
passim, historijs Latinis, Græcis; editis, ineditis illustratum

Rader, Matthäus

Avgvstae Vindelicorvm, 1607

Memoria SSS. PPP. Nostrorvm, Doctorvm Ecclesiae, Basilii M. Gregorii
Theologi, S. Chrysostomi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43013

ipsum præfecto monasterij aperuisset, rogassetq; vt omnium se patrum votis commendaret, qui consilium suum adiuuarent, mendicabuli centonibus indurus, pannisq; oblitus, ad paternas eedes properat, vbi annis aliquot gurgustio inclusus à vernulis, seruisq; domesticis pro ludibrlo habitus, ante vestibulum degebat, cum interim parentes cum ingenti prodire pompa spectaret, & seipsum veste vilissima ignotum redderet. Morti demum vicinus matri aduocatae Euangelium auro pulcherrimè exornatum, quod ab illa, dum ludum obiret literarium, puer acceperat, pro signo quo se, quis esset, aperuit, exhibet, & animam simul in manus domini edit.

ANNOTATIONES.

Illustrius est etiam in Latina Ecclesia S. Alexij factum, cuius vitam & acta qui nescit, nã ille historiae Christianae est valdè imperitus. De hoc scripsit præter Metaphrasten Nicephorus lib. 15. c. 23. qui mentionem illius tantum facit. extat & M S.

30. Sept.
prid. Cal.
Octob.

30. Ian. ca-
dē narra-
tur histo-
ria.

MEMORIA SSS. PPP.
NOSTRORVM, DOCTORVM
ECCLESIAE, BASILII M, GREGORII
THEOLOGO S. CHRYSOSTOMI.

Cvt hæc trium patrum celebritas insti-
tuere-

tueretur, causa hæc fuit. Alexio Commeno Imperante, qui Nicephoro Botaniaræ in imperio successit, Constantinopoli inter viros eruditos & optimos nata est controversia: quorum alij Basilium Magnum (Gregorio Theologo & Chrystostomo) anteponebant, cum propter sublime dicendi genus, tum quod naturæ mysteria egregie pernosset & explicaret. Et verò maxime, quod virtutum præstantia proximè à cælitibus abesset, neque quidquam vulgare aut popolare saperet, sed moribus quoque graue quid ac diuinum, nihilque humile aut terrestre inesset: Chrystostomum verò illo minorem faciebant, quod facilis esset, ac natum quid haberet, quo hominum animos ad pænitentiam permouebat. At verò illi qui præ alijs D. Chrystostomum celebrabant, & extollebant, per conciones eius seu scripta ac documenta, singulari quadam lenitate verborum ac humanitate temperata omnes doceri, & ad scelerum detestationem simul copia quadam mellita orationis & sententiarum impetu præ Magno Basilio & Gregorio, duci trahi que dictitabant. Qui autem pro Gregorio Theologo defendebant, ornatum eius & cultum, varietatem vimque dicendi penetrabilem, ac floridum genus orationis prædicabant, quibus omni-

um scriptorum & priscorum eruditionis nomine celebratorum, & nostro æuo florentium ingenia & doctrinam superaret. His ergo palmam Gregorio assignantibus, duos verò alteros (Chrysoſt. & Baſilium) ab hoc proximos iudicantibus, populus, vt ſit, in partes diſceſſit, vt alij Ioannitæ, alij Baſiliani, alij deniq; Gregoriani vocarentur.

His ergo appellationibus ſeiuncti, cum de ſcriptis illorum ac monumentis certarent, aliquanto poſt tempore, tres iſti inclyti Eccleſiæ heroës Ioanni Euchaitarum antiſtiti, cætera non indocto, quin & genericis literis probè erudito, vt lucubrationes eius oſtendunt, in virtutum verò ſtudio ſummam vitæ ſanctitatem indepto, in ſomno, non per ſomnium apparent, primum ſinguli ſingulatim, deinde ſimul omnes ac vna voce: Nos, inquiunt, vnum ſumus apud Deum, nec inter nos pugnamus, aut nobis aduerſamur: Sed opportunis temporibus ſinguli à diuino impulſi Spiritu, ſalutaria mortalibus documenta tradidimus, & edidimus, quæ de diuinis literis, ſacriſq; myſterijs ante meditati eramus: nullusque inter nos primus, nullus ſecundus, ſed vnū ſi nominaris, omnes es complexus. Quapropter ſurge & diſſerientes pacem colere iube. Etenim nobis olim viuis, poſteaq;
mortuis.

mortuis, hoc vnum semper erat studium,
 vt omnes omnium mortalium fines ad pa-
 cem & concordiam reuocaremus. Tu ergo
 vt decet, nostrum singulorum diem festum
 vna celebritate perage, & morem hunc
 etiam ad posteros trans mitte, tanquam v-
 num finis in Domino. Omnino quippe
 nostri memoriam ac diem festum agitantibus
 cultum illum salutarem efficiemus. Et
 nos omnino videmur aliquid posse apud
 Deum. His dictis in cœlum abire sublimes
 visi sunt, immenso lumine circumfusi, no-
 minatim se mutuo appellitantes. Ioannes
 ergo ille Eucharitarum præsul vir planè di-
 uinus surrexit, & quemadmodum sancti
 illi monuerant, rem confectam dedit, po-
 pulumq; & dissidentium partes composuit,
 erat enim singulari sanctitatis opinione ce-
 leberrimus, & diem festum ad honorem
 Numinis agendum instituit. Et vide sis ob-
 secro viri prudentiam. Cum enim animad-
 uertisset omnes tres * Ianuario mense ce-
 lebrari, Basilium quidem primo, Gregoriū ** Vide atq; notaciones*
 quinto & vicesimo, D. Chrysostrum se-
 ptimo & vicesimo die, rursus vnum ac cō-
 munem omnibus diem eiusdem mensis tri-
 cesimum consecrauit, nouisq; versibus &
 elogijs, encomijsque vt par est, exornauit,
 quod illorum opinor suggestu factum est,

quando nulla ex parte suis laudibus destituntur: quæcunque enim ex illo tempore factæ sunt, aut fient, ab illis tunc factis superantur.

Erant porro sancti illi habitu corporis & formæ tali: D. quidem Chrysostomus corporis specie & staturâ parua, caput grande humeri sustentabant, tenuissimus ipse ac macie summa confectus, naso iusto, naribus paulò latioribus, pallidissima facie, in candorem tamen declinante, cauis luminibus atque introrsum recedentibus, *pupillis gaudiuisculis, vnde factum est, vt gratû quid & amabile spectantibus radiando eui-brarent. quamuis cæteris corporis & oris lineamentis mœstum quid præ se ferret, cû extenuata, sed lata & magna esset fronte, rugis vndiq; sulcata, magnis auribus, mento pusillo & angustissimo; canis efflorescente, genis cauis & quasi cõpressis penitusq; ieiunio exhaustis. Hęc erant dicenda de illo, quod vi dicendi & præsertim motu animi, vigoreq; mentis & ingenij facultate, & cultu floreq; orationis facile Græcorû omnes sapientes excelleret. Sacram verò scripturâ, vt nemo alius, clarè perspicueq; exposuit, tantasq; res prædicando Euangelio effecit, quod nisi fuisset hic sanctus, Christum (si
Vide notas. fas audentius loqui) noua necessitas adactu-

* ὀφθαλμοῖς
 μεγάλοις.

ra fuerit ad terras secundo aduentu reuifendas (vt orbem terræ ad tribunal supremum reum citaret ac iudicaret.) In virtutis cum vfu, tum contemplatione tantum profecit, vt sine controuerfia omnes superaret, fons benignitatis & charitatis, in pauperes fraternitatis amans ac magifter. Vixit annos tres fupra fexaginta. Administrauit Chrifti Ecclefiam annos fex.

S. verò Bafilius corpore erat procero, recto habitus inceffu, ficcus & minimè carnofus, coloratus ac fubniger, facie vultuq; pallore temperato, nazo decenter magno, fupercilijs rotundis, cōtracta fronte, vt meditati videretur fimilis, vultu aliquantulū caperato, genis oblongis, cauis temporibus, modice tonfus, barba decenter promiffa, canisq; adfperfa. Hic eloquentiā non fuos tantum æquales, fed priſcos etiam vicit. Nam omne genus literaturæ complexus in omnibus excelluit. Nec minus interea fapientiæ ftudium vfu ipfo exercuit, quo in contemplatione naturæ progreflus, etiā ad Epifcopatus dignitatem eft euectus, cū annum ageret tricefimum, vixitq; in pontificatu annos quinque.

B. autem Gregorius ille Theologus ftatura mediocri erat, grataq; magis breuitate, fubpallidus, nazo fimo, rectis fupercilijs.

B 5

vultu

vultu placido & modesto, oculorum altero, dextro inquam, tristiori, quem & cicatrix in hirquo contrahebat: barba non admodum promissa, sed recta & densa, decenti capitis caluitie, capillo cano & niueo, lanugine quasi fumum referente. De quo hoc iure dici potest. Si imago aut statua figurâ humanâ efformanda esset, ex omnibus ac singulis virtutibus conflata, talem in hoc eximio Gregorio effulsisse, qui vitæ splendore laudatissimum quemque superabat. Tantum autem in cœlesti Theologiæ disciplinâ promouit, vt omnes ab illo se vinci scirent, siue doctrinam siue eloquentiam spectares, vnde & Theologi nomen est adeptus. Præfuit Ecclesiæ Constantinopolitanæ annos duodenos, vixit vltra octuagesimum.

*Solennis
Diuorum
inuocatio.*

Horum, Christe Deus, votis trium, Diuumq; omniū, sectas omnes euertere, & nos in concordia & pacis tranquillitate custodi, regnoq; tuo cœlesti dignare, quoniam tu in omnium sæculorum æternitates es benedictus, AMEN.

ANNOTATIONES.

[Anuario mense] De Basilio magno Facti Romani Martyrum, Cal. Ian. Multa ad hunc locum Card. Baronius.

Gregorium XXV. Ian] In latina Ecclesia celebra

ANNOT. AD SSS. BAS. GREG. 27.

celebratur 9. Maij. In Græca 19. Ian. & 25. eiusdem
Ita Menologium, & constitutio Emmanuelis Im-
perat. tit. de Ferijs.

Chrysoftomum XXVII.] Martyrol. Lati-
na eodem die. plura C. Baronius.

Oportuisset Christum redire] Ita in gestis
S. Dominici à Theodorico scriptis, mundo Chri-
stus præsens exitium legitur minitatus, sed per suã
Dei matrem placatus. vide & S. Francisci vitam,
& Cæsarium lib. 12. c. 58. Et lib 7 cap. 2. de imagine
B. V. sudante. Ceterum huic gemina legitur histo-
ria, de quibusdam certantibus an S. I. Baptista ma-
ior esset S. Ioanne Euangelista. Vide orationem
in hos tres heroes Philothei Patriarchæ Constan-
tinopolitani nuper Græcè & latinè, per nostrum
Iacobum Pontanum editam, ac Philippi Solitarij
Dioptræ adiunctam, in qua primum generatim
omnes, dein speciatim singuli laudantur.

Cap. 12. l. 1.
1. & lib. 20.
c. 1.

S. IOANNES CHOZE-
BITA. SEV CHVZVBITA EPI-
SCOPVS CÆSARÆÆ.

Iustino Im-
perante
a. 8.
A. Ch. 525,
3. Octob.

IOannes hic noster S. Pater Thebis in Ae-
gypto natus, cum religiosam ab auo ve-
stem indutus, se cuidam seniori cõmisisset,
Hierosolymam adiit, sancta veneraturus lo-
ca, reuersusq; ad auum, seni adhæsit. Dein
egressus cœnobium, reperto in ardua & in-
clementi rupe, antro, ibi sedem fixit, glan-
dibusq; vitam tolerauit. Huius cum Deus
virtutem mortalibus vellet spectandã pro-
ponere.